

ЗВІТ

про результати акредитаційної експертизи освітньої програми

Відомості про освітню програму, що акредитується

Реєстраційний номер акредитаційної справи	A-19-0105-52
Назва ЗВО (ВСП ЗВО)	Уманський національний університет садівництва
ID ОП у ЄДЕБО	30695
Назва ОП, рівень вищої освіти, галузь знань і спеціальність	281 Публічне управління та адміністрування
Посилання на відомості про самооцінювання ОП	Место для вводу текста.

Відомості про склад експертної групи та акредитаційну експертизу

Керівник експертної групи	Вербицька Анна Вікторівна
Члени експертної групи	Юрочко Тетяна Петрівна, Суслов Антон Ігорович
Залучений представник роботодавців	Место для вводу текста.
Спостерігачі	Место для вводу текста.
Дати виїзду до ЗВО	27.11.2019
Посилання на програму виїзду експертної групи до ЗВО	Место для вводу текста.
Дата надходження звіту до Національного агентства	Место для вводу текста.
Відомості щодо наявності зауважень ЗВО до звіту, посилання на них (за наявності)	Место для вводу текста.

1. Призначення звіту

Цей звіт складений за наслідками акредитаційної експертизи згаданої вище освітньої програми (ОП), що проводилася Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти.

Акредитація ОП є процедурою зовнішнього забезпечення якості, основною метою якої є отримання достовірної інформації про якість освіти за певною ОП, а також надання порад із її удосконалення. Процедура акредитації передбачає самооцінювання ОП, її оцінювання експертною групою, включаючи відвідування ЗВО, та прийняття рішення щодо акредитації Національним агентством.

Процедура акредитації проводиться відповідно до Положення про акредитацію освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 11 липня 2019 р. № 977, зареєстрованого у Міністерстві юстиції України 8 серпня 2019 р. за № 880/3385. Для обґрунтування аналізу та розуміння змісту критеріїв експерти також ураховують затвержені Національним агентством інструктивні документи.

Цей звіт є результатом роботи експертної групи. Його основним призначенням є систематизація отриманої інформації, її аналіз та безпосереднє оцінювання якості ОП. Звіт призначений як безпосередньо для ЗВО, так і для широкої громадськості. Він є публічним документом та буде оприлюднений на сайтах Національного агентства і ЗВО. Він також є підставою для прийняття подальших рішень галузевою експертною радою та Національним агентством.

2. Наявність або відсутність підстав для відмови в акредитації, не пов'язаних із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації з підстав, не пов'язаних із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми:

наявні

виявлення у поданих для акредитації документах недостовірних відомостей;

відмова ЗВО в допуску експертної групи до закладу вищої освіти під час виїзду на місце проведення експертизи, створення закладом вищої освіти перешкод для роботи експертної групи, інші протиправні або недобросовісні дії ЗВО, які унеможливили проведення акредитаційної експертизи;

встановлення на підставі поданих документів та/або під час виїзду до закладу вищої освіти достатніх підстав вважати, що освітній процес за освітньою програмою не здійснюється.

відсутні

Обґрунтування (не більше 3000 символів)

Место для ввода текста.

3. Резюме

У цьому розділі експерти викладають свої загальні враження про ОП, найголовніші висновки щодо відповідності Критеріям акредитації, підсумок сильних сторін та позитивних практик, а також слабких сторін програми і рекомендацій з їх удосконалення. Резюме має у конденсованому вигляді відображати зміст звіту; читач повинен бути спроможним зрозуміти загальні висновки експертної групи, прочитавши цей розділ.

Загальні враження про ОП, найголовніші висновки щодо відповідності Критеріям:

ОП має особливий регіональний фокус, є актуальною в часі та просторі, що вирізняє її від подібних програм. Цілі ОП сформульовані з урахуванням позицій стейкхолдерів та у відповідності з місією та стратегією ЗВО. ОП враховує галузевий та регіональний контекст та тенденції ринку праці. ОП є структурованою, логічною і збалансованою за кредитами ЄКТС; наявна відповідність програмних компетентностей та програмних результатів навчання. У ЗВО створені сприятливі умови визнання результатів навчання академічної мобільності та неформальної освіти. Здобувачі вищої освіти та НПП за ОП є ознайомленими зі встановленими нормами академічної доброчесності та реалізують їх на практиці. Форми і методи навчання та викладання на ОП загалом сприяють досягненню заявлених у освітній програмі цілей та програмних РН, відповідають вимогам студентоцентрованого підходу принципам академічної свободи. Уманський НУС використовує усі можливі ресурси для розвитку людських ресурсів; покращення освітнього середовища, його адаптації до потреб студентів. У ЗВО наявні процедури забезпечення якості, що мають тенденцію до розвитку. У межах освітньої програми та ЗВО загалом здійснюються прогресивні кроки щодо подальшого удосконалення та розвитку. ОП та освітня діяльність загалом відповідають усім критеріям Додатку до Положення про акредитацію освітніх програм, з недовіками, що не є суттєвими (рівень В).

Підсумок сильних сторін програми та позитивних практик:

До розробки ОП залучені представники роботодавців та здобувачів вищої освіти. ОП враховує сучасні тенденції ринку праці (децентралізація: потреба в кадрах для ОТГ, медична реформа: потреба в управлінцях з фаховою освітою), має тісний зв'язок з органами місцевого самоврядування, які водночас є роботодавцями та випускниками ЗВО. В освітньому процесі використовують методи гейміфікації. У ЗВО створена та розвивається наукова школа з публічного управління та адміністрування. Діє науковий гурток для здобувачів ОП, що передбачає взаємодію із практиками та роботодавцями. ЗВО сприяє розвитку культури академічної доброчесності усіх учасників освітнього процесу. Створено належні умови для підвищення кваліфікації та стажування НПП. Широке залучення випускників університету та роботодавців до навчального процесу за ОП. У ЗВО діють спортивні секції та наявні відповідні спортивні майданчики, функціонує психологічна служба. Здобувачі вищої освіти в ЗВО мають можливість впливати на розвиток кампусу та покращення умов через діалог студентського самоврядування та адміністрації. Наявність онлайн-порталу з розкладом та іншою інформацією, пов'язаною з освітнім процесом, а також його аналогів – мобільних додатків. У ЗВО наявні процедури забезпечення якості. Здобувачі вищої освіти та роботодавці розглядаються у межах ОП як партнери у процесах

забезпечення якості. У межах ОП враховується позиція випускників через опитування та діяльність Асоціації випускників, онлайн-портал «УНУС очима випускника».

Підсумок слабких сторін програми та рекомендації з її удосконалення

ОП не враховує досвід аналогічних програм закордоном, відтак рекомендовано компілювати отриманий досвід міжнародних стажувань науково-педагогічними працівниками та здобувачами вищої освіти та кращі практики подібних програм в університетах-партнерах. Рекомендовано переглянути цілі та програмні результати навчання з урахуванням галузевого ринку праці та регіонального контексту з метою забезпечення актуальних компетентностей випускників. Структурно-логічна схема не достатньо чітко показує і обґрунтовує взаємозв'язок деяких освітніх компонент програми, зокрема структура виробничої практики в частині забезпечення її наскрізності та послідовності. Рекомендовано автоматизувати процес вибору дисциплін. Запропоновано впровадити додаткові курси та факультативи для розвитку soft skills здобувачів вищої освіти. Оскільки в Університеті відсутні правила та норми, які забезпечують об'єктивність екзаменаторів, зокрема охоплюють процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів, визначають порядок оскарження результатів контрольних заходів, то рекомендовано розробити такі норми та внести їх до відповідних положень. Запровадити форму підсумкового контролю «залік» як окремих контрольний захід, що дозволить посилити дотримання принципів систематичності та об'єктивності оцінювання. Рекомендовано розробити за запровадити норми, що врегулюють процедуру звернення здобувачів вищої освіти щодо фактів корупції, зокрема забезпечать захист студентів-викривачів. Рекомендовано доповнити процес анкетного опитування проведенням фокус-груп із залученням органів студентського самоврядування для отримання більш детальної інформації та пропозицій щодо покращення ОП; забезпечити періодичність таких опитувань.

4. Аналіз

У цьому розділі експертна група описує встановлені під час акредитаційної експертизи фактичні обставини, аналізує та оцінює їх, а також надає свої рекомендації щодо удосконалення ОП та діяльності за нею за окремими критеріями.

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми

1. Освітня програма має чітко сформульовані цілі, які відповідають місії та стратегії закладу вищої освіти

Факти, докази та їх аналіз:

Цілі ОП є лаконічними та сформульованими в широкому контексті. Фокус-групи зі стейкхолдерами, зокрема студентами заочної форми, які є практиками галузі, та роботодавцями – представниками органів місцевого самоврядування переконали, що ОП має особливий унікальний фокус – регіональний контекст, тісний зв'язок із місцевим самоврядуванням та локальною потребою в кадрах. ОП є своєчасною та актуальною для регіону, що вирізняє її від інших аналогічних програм. Цілі ОП узгоджені зі Стратегією розвитку Уманського НУС (<https://www.udau.edu.ua/assets/files/legislation/polozhennya/2016/Strategiya-rozvitku-Umanskogo-nacionalnogo-universitetu-sadivnictva.pdf>) та Основними напрямками розвитку Уманського НУС (<https://www.udau.edu.ua/assets/files/legislation/polozhennya/2016/Osnovni-napryami-rozvitku-Umanskogo-nacionalnogo-universitetu-sadivnictva-na-2016-2020-rr..pdf>). На зустрічі з керівництвом ЗВО було відзначено, що нова стратегія на наступні 5 років буде сфокусована на науково-дослідницькому компоненті з акцентом на потреби регіону, відтак ОП інтегруватиметься в оновлені стратегічні напрями ЗВО. Уманський НУС має тісні зв'язки з органами місцевого самоврядування та локальною бізнес-спільнотою. Цей фактор власне і мотивував ЗВО до відкриття даної ОП, що підтверджує обґрунтовану позицію університету при відкритті програми: реалізуючи ОП, ЗВО сприяє розвитку конкурентоспроможності регіону, зміцненню кадрового потенціалу об'єднаних територіальних громад, отже виконує суспільну мету.

2. Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням позицій та потреб заінтересованих сторін (стейкголдерів).

Факти, докази та їх аналіз:

До формулювання цілей та програмних результатів навчання залучені стейкхолдери: роботодавці, які одночасно є випускниками ЗВО та представниками органів місцевого самоврядування та здобувачі вищої освіти. Проаналізовано рецензію-відгук на ОП Мовчанюк В.О., начальника управління агропромислового розвитку Уманської райдержадміністрації, яка на фокус-групі підтвердила свою позицію щодо актуальності ОП та її зв'язку з регіональним контекстом публічного управління. Інші учасники фокус-груп з роботодавцями підтвердили, що цілі та програмні РН узгоджені з їх уявленнями про фахівця в сфері публічного управління та з потребами ринку праці.

3. Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням тенденцій розвитку спеціальності, ринку праці, галузевого та регіонального контексту, а також досвіду аналогічних вітчизняних та іноземних освітніх програм.

Факти, докази та їх аналіз:

Контекст ОП є регіональним. При реалізації ОП враховуються тенденції розвитку ринку праці, галузевий контекст, досвід аналогічних вітчизняних програм в університетах-партнерах. На фокус-групі з представниками місцевих роботодавців були присутні заступник міського голови, начальник управління праці та соціального захисту населення, директор центру зайнятості, начальник управління агропромислового розвитку, сільський голова, які підтвердили свою причетність до освітнього процесу (консультування щодо окремих освітніх компонентів, залучення до освітньої співпраці в різних формах тощо) та факт кореляції ОП із сучасними тенденціями розвитку сфери державної служби та ситуацією в регіоні загалом. Студенти заочної форми на ОП є практиками, в основному медичної сфери, де сьогодні існує гостра потреба у фахових управлінцях, які прийшли на ОП з конкретною мотивацією. Під час фокус-групи вони висловили свої очікування щодо результатів навчання, які в цілому є релевантними до пропонованих освітньою програмою.

4. Освітня програма дозволяє досягти результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти (за наявності).

За відсутності затвердженого стандарту вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти, програмні результати навчання повинні відповідати вимогам Національної рамки кваліфікацій для відповідного кваліфікаційного рівня.

Факти, докази та їх аналіз:

За відповідною спеціальністю та рівнем освіти затверджений стандарт відсутній. ОП відповідає вимогам Національної рамки кваліфікацій для магістерського рівня. Результати навчання ОП відповідають визначеним в НРК вимогам до знань та умінь/навичок. При формуванні ОП також враховувалися вимоги проекту стандарту за відповідною спеціальністю.

Загальний аналіз щодо Критерію 1

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 1:

ОП має особливий регіональний фокус, є актуальною в часі та просторі, що вирізняє її від подібних програм. До розробки ОП залучені представники роботодавців та здобувачів вищої освіти. Врахування тенденцій ринку праці (децентралізація: потреба в кадрах для ОТГ, медична реформа: потреба в управлінцях з фаховою освітою), тісний зв'язок з органами місцевого самоврядування, які водночас є роботодавцями та випускниками ЗВО, що є показником якості та довіри до ОП з позиції влади та громадськості.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 1:

ОП не враховує досвід аналогічних програм закордоном, відтак рекомендовано компілювати отриманий досвід міжнародних стажувань науково-педагогічними працівниками та здобувачами вищої освіти, кращі практики подібних програм в університетах-партнерах, пріоритети міжнародного співробітництва та інтегрувати їх в існуючі та запровадження нових освітніх компонентів. Рекомендовано інтегрувати та посилити роль ОП при оновленні стратегії розвитку ЗВО. Рекомендовано переглянути цілі та програмні результати навчання з урахуванням галузевого ринку праці та регіонального контексту (медична реформа, тенденції децентралізації та інше) з метою забезпечення актуальних компетентностей випускників та розширення кола потенційних здобувачів вищої освіти.

Рівень відповідності Критерію 1:

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 1:

Цілі ОП сформульовані з урахуванням позицій стейкхолдерів та у відповідності з місією та стратегією ЗВО. ОП враховує галузевий та регіональний контекст та тенденції ринку праці. ОП загалом відповідає Критерію 1 з недоліками, що не є суттєвими.

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми

1. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає вимогам законодавства щодо навчального навантаження для відповідного рівня вищої освіти та відповідного стандарту вищої освіти (за наявності)

Факти, докази та їх аналіз:

Обсяг освітньої програми «Публічне управління та адміністрування» становить 90 кредитів ЄКТС, що в повній мірі відповідає вимогам до магістерської освітньо-професійної програми в чинному законодавстві України (п.5, стаття 5 ЗУ «Про вищу освіту»). При цьому обов'язкові навчальні дисципліни становлять 37,5 кредитів ЄКТС, а вибіркові – 22,5 (15 та 7,5) кредитів ЄКТС - 25% загальної кількості кредитів ЄКТС, що також відповідає п.15 статті 62 ЗУ «Про вищу освіту». В освітній програмі та навчальному плані є певні розбіжності, а саме: в підрозділі 2.1. «Перелік ОК освітньо-професійної програми» зазначається лише «Практика» (12 кредитів) з уточненням у структурно-логічній схемі «Виробнича практика», формою підсумкового контролю якої є залік. Натомість у навчальному плані (БлокIII) практика поділяється на виробничу (9 кредитів) і переддипломну (3 кредити), при цьому в плані навчального процесу (БлокV) це не відображено, не вказано також форму підсумкового контролю. Під час інтерв'ю з деканом факультету та гарантом ОП було з'ясовано, що практика студентів є наскрізною програмою і складається з виробничої та переддипломної. Виробнича практика (9 кредитів) закінчується представленням звіту та складанням заліку, а переддипломна (3 кредити) не передбачає окремого звіту та заліку, є частиною захисту кваліфікаційної роботи магістра. Між тим Положенням про організацію проведення практичної підготовки студентів Уманського НУС передбачено складання та захист звіту переддипломної практики.

2. Зміст освітньої програми має чітку структуру; освітні компоненти, включені до освітньої програми, складають логічну взаємопов'язану систему та в сукупності дозволяють досягти заявлених цілей та програмних результатів навчання.

Факти, докази та їх аналіз:

Освітня програма має чітку структуру і складається з 12 обов'язкових компонентів та 8 вибіркових, які об'єднані у 2 блоки: професійно-орієнтовані (5 компонентів) та загальної орієнтації (3 компонента). Відповідна логіка збережена і у навчальному плані. Дисципліни продумано розподілені на три семестри. У першому семестрі викладаються лише обов'язкові дисципліни, а в другому і третьому – і обов'язкові, і вибіркові. Практика має наскрізний характер і поділена на виробничу (після 2-го семестру) та переддипломну (наприкінці 3-го семестру). Це в сукупності дає можливість досягнути заявлених цілей та програмних результатів навчання, що підтвердили під час інтерв'ю студенти та роботодавці, наголосивши, що освітня програма практично орієнтована і враховує регіональні та галузеві потреби.

3. Зміст освітньої програми відповідає предметній області визначеної для неї спеціальності (спеціальностям, якщо освітня програма є міждисциплінарною).

Факти, докази та їх аналіз:

Аналіз освітньої програми показав, що в цілому вона відповідає спеціальності 281 «Публічне управління та адміністрування» за другим (магістерським) рівнем вищої освіти. Разом з тим варто зазначити, що в представленій освітній програмі вказується на загальний контекст публічного управління та адміністрування. Тоді як аналіз Робочих програм дисциплін, інтерв'ю зі студентами та роботодавцями показав її регіональний та галузевий аспекти, що значно підсилює дану програму. Усі обов'язкові дисципліни забезпечені робочими програмами, що при потребі оновлюються. Наразі інтерв'ю з основними стейкхолдерами (студентами та роботодавцями) показало необхідність оновлення ОП деякими новими (галузевими) дисциплінами (як, наприклад, управління в охороні здоров'я). Це значно посилить дану освітню програму з точки зору її практичної орієнтації, особливо для заочної форми навчання. Також студенти зазначили про те, що було б корисним збільшити години для вивчення іноземних мов. Аналіз робочих програм, кваліфікаційних робіт попередніх років та інтерв'ю зі студентами і викладачами показали необхідність посилення курсу «Методологія і організація наукових досліджень». Зокрема в кваліфікаційних роботах підрозділ, який описує методологію дослідження або взагалі відсутній, або недостатньо розкриває методи, що використовувалися при підготовці кваліфікаційної роботи.

4. Структура освітньої програми передбачає можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії, зокрема через індивідуальний вибір здобувачами вищої освіти навчальних дисциплін у обсязі, передбаченому законодавством.

Факти, докази та їх аналіз:

У ЗВО індивідуальний навчальний план студента включає обов'язкові та вибіркові навчальні дисципліни («Положення про індивідуальний навчальний план здобувача вищої освіти» <https://www.udau.edu.ua/assets/files/legislation/2018/education/Polozhennya-pro-iNPS.pdf>). Порядок вибору вибіркового дисциплін здобувачем в ЗВО регламентується Положенням про вибіркові дисципліни в Уманському НУС (<https://www.udau.edu.ua/assets/files/legislation/polozhennya/2016/Polozhennya-pro-vibirkovi-disciplini-v-Umanskomu-NUS.pdf>), згідно якого студент може обрати вибіркові дисципліни з каталогу елективних дисциплін університету. Аналіз даних дисциплін показав, що студенту створені умови вибору широкого кола тематик. Оскільки процедура вибору дисциплін відбувається не в електронному, а письмовому вигляді, це дещо ускладнює процес вільного вибору дисциплін. Утруднює процедуру формування індивідуальної траєкторії й мала чисельність груп, зокрема в частині вибору професійно-орієнтованих дисциплін. Відповідно до п.2.9. частини 2 Положення про вибіркові дисципліни, вибіркова навчальна дисципліна циклу гуманітарної та соціально-економічної підготовки запроваджується за умови чисельності групи не менш як 20 осіб; а професійної і практичної підготовки - в межах навчальних груп денної та заочної форм навчання, тож ІНП студентів співпадають. Це підтверджують й інтерв'ю зі студентами, які вказували на те, що вони мали можливість вільно обрати дисципліни, однак вищевказані організаційні вимоги згодом вплинули на формування індивідуальної траєкторії в межах однієї групи.

5. Освітня програма та навчальний план передбачають практичну підготовку здобувачів вищої освіти, яка дозволяє здобути компетентності, необхідні для подальшої професійної діяльності.

Факти, докази та їх аналіз:

Загальна політика та процедура ЗВО щодо проходження студентами практики регулюється «Положенням про організацію проведення практичної підготовки студентів Уманського національного університету садівництва» (<https://www.udau.edu.ua/assets/files/legislation/2018/polozhennya/pro-organizaciyu-provedennya-praktichnoyi-pidgotovki.pdf>). Згідно даного положення, практика є наскрізною, тобто забезпечує безперервність і послідовність її проведення при одержанні потрібного обсягу практичних знань та умінь і складається з навчальної (для отримання первинних професійних умінь й навичок тощо) і виробничої (у тому числі - переддипломна). У освітній програмі та навчальному плані виробничій практиці (у тому числі – переддипломній) виділено 12 кредитів ЄКТС, що дає можливість студентам здобути відповідні компетентності, які будуть корисними в їхній подальшій професійній діяльності, а також сприятимуть подальшому працевлаштуванню студентів. Зміст програми практики у цілому відповідає тенденціям розвитку ринку праці та очікуванням стейкхолдерів, а також дозволяє досягти за цією компонентою, заявлених у ОП, відповідних програмних РН. Результати інтерв'ю зі студентами та роботодавцями показали високий рівень виробничої практики, залученість роботодавців у процес формування навчальної програми студента, у тому числі й щодо практики. Роботодавці також вказали на високий рівень підготовки студентів даної магістерської програми та висловили свою зацікавленість в їхньому подальшому працевлаштуванні.

6. Освітня програма передбачає набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок (soft skills), що відповідають заявленим цілям.

Факти, докази та їх аналіз:

Освітній процес у ЗВО відбувається з широким залученням студентів до наукової, громадської, спортивної та культурно-масової діяльності й регулюється «Положення про рейтингове оцінювання наукової, громадської, спортивної та культурно-масової діяльності студента Уманського НУС» ([https://www.udau.edu.ua/assets/files/legislation/polozhennya/2017/Polozhennya-\(2\).pdf](https://www.udau.edu.ua/assets/files/legislation/polozhennya/2017/Polozhennya-(2).pdf)). Дана активна залученість студентів сприяє формуванню у них soft skills. Окрім цього, в ОП у розділі «Загальні компетентності» закладені соціальні навички, які формуються в процесі викладання «Обов'язкових навчальних дисциплін» та виробничої практики. У ЗВО діє також психологічна служба «Довіра» (<https://www.udau.edu.ua/ua/departments/viddili/psixologichna-sluzhba-universitetu/>), серед завдань якої сприяти розширенню можливостей для самопізнання та саморозвитку студентів через проведення тренінгів з лідерства, самоорганізації та інших. ЗВО також сприяє розвитку soft skills у викладачів через систему професійного розвитку/підвищення кваліфікації (Положення про підвищення кваліфікації та стажування науково-педагогічних працівників УНУС <https://www.udau.edu.ua/assets/files/docs/other/2017/Polozhennya-pro-pidvishhennya-kvalifikaciyi-ta-stazhuvannya-naukovo-pedagogichnih-pracivnikiv-Umanskogo-NUS.pdf>). Це підтвердилося й результатами інтерв'ю з НПС кафедри, які зазначили, що Університет сприяє їхньому професійному зростанню, заохочує та фінансує стажування в закордонних ЗВО, підтримує проектну діяльність.

7. Зміст освітньої програми ураховує вимоги відповідного професійного стандарту (за наявності).

Факти, докази та їх аналіз:

Професійний стандарт за спеціальністю 281 «Публічне управління та адміністрування» на тепер відсутній.

8. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) реалістично відбиває фактичне навантаження здобувачів, є відповідним для досягнення цілей та програмних результатів навчання.

Факти, докази та їх аналіз:

Проведений аналіз Освітньої програми, Навчального плану та Індивідуальних планів студентів засвідчив відповідність обсягу освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах ЄКТС) фактичному навантаженню здобувачів, і у цілому є відповідним для досягнення цілей та програмних результатів навчання. Достатність обсягу аудиторної та самостійної роботи для здобувачів вищої освіти за більшістю освітніх компонентів було також підтверджено в процесі інтерв'ю зі здобувачами вищої освіти (студентами очної та заочної форм). Однак студенти вказують, що було б доцільним частково збільшити обсяг часу для вивчення іноземних мов. Студенти заочної форми висловили побажання збільшити обсяг фахових дисциплін.

9. У разі здійснення підготовки здобувачів вищої освіти за дуальною формою освіти структура освітньої програми та навчальний план узгоджені із завданнями та особливостями цієї форми здобуття освіти.

Факти, докази та їх аналіз:

Підготовка здобувачів вищої освіти за дуальною формою освіти за ОП не здійснюється.

Загальний аналіз щодо Критерію 2

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 2:

Представлена освітньо-професійна програма «Публічне управління та адміністрування», незважаючи на те, що вона започаткована лише у 2016 році, в цілому відповідає Критерію 2: має чітку збалансовану за вимогами Закону України «Про вищу освіту» структуру та перелік освітніх компонентів, що включені в освітню програму. Сильними сторонами даної освітньої програми є її структурованість, логічність і збалансованість за кредитами ЄКТС; відповідністю програмних компетентностей та програмних результатів навчання відповідним основним компонентам освітньої програми, методам навчання; врахуванням потреб основних стейкхолдерів при змістовному наповненні освітньої програми; наявністю у освітній програмі освітніх компонентів, які були рекомендовані роботодавцями; врахування регіонального та галузевого аспектів освітньої програми.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 2:

Структурно-логічна схема не достатньо чітко показує і обґрунтовує взаємозв'язок деяких освітніх компонент програми, зокрема структура виробничої практики в частині забезпечення її наскрізності та послідовності (не лише за змістом, але й за звітністю та критеріями оцінювання). Вибіркова складова формування освітньої програми потребує удосконалення у частині розширення можливостей вибору та формування індивідуальних освітніх траєкторій здобувачів вищої освіти, розширення організаційних можливостей вибору в межах всього ВЗО. Рекомендовано автоматизувати процес вибору дисциплін. Важливим є врахування не лише вітчизняного, але й міжнародного досвіду викладання аналогічних дисциплін при оновленні ОП у майбутньому. Доцільним є впровадження автоматизованої системи опитування ключових стейкхолдерів (студентів (всіх форм навчання), випускників та роботодавців) щодо оцінки якості та процедури покращення освітньої програми, а також проведення моніторингу регіональних та галузевих тенденцій розвитку для планування внесення змін у освітню програму. Запропоновано впровадити додаткові курси та факультативи для розвитку соціальних навичок (soft skills) здобувачів вищої освіти.

Рівень відповідності Критерію 2:

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 2:

Представлена освітня програма має високий рівень відповідності за якісними характеристиками у таких підкритеріях: 2.2, 2.3, 2.5 та 2.8. До того ж, враховуючи певну узгодженість за підкритеріями 2.1, 2.4 та 2.6, голістичний підхід в оцінюванні, релевантність зібраних фактів, а також різну вагомість окремих підкритеріїв, практичну цінність ОП та освітня діяльність за цією програмою загалом відповідають Критерію 2 з недоліками, що не є суттєвими.

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання

1. Правила прийому на навчання за освітньою програмою є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень та оприлюднені на офіційному веб-сайті закладу вищої освіти.

Факти, докази та їх аналіз:

Правила прийому на навчання до Уманського національного університету розроблені на основі Закону України «Про вищу освіту» і схвалені Вченою радою Уманського НУС 05.02.2019 р. (Правила прийому зі змінами від 09.07.2019 р. <https://admission.udau.edu.ua/assets/files/2019/zmini-do-pravil-prijomu/26.11.pavila-prijomu-unus-2019-zi-zminami-0907.pdf>) і містять інформацію про загальні правила прийому до Університету. Але в пунктах 6 та 7 II розділу міститься окрема інформація про правила прийому на «Публічне управління та адміністрування», в п. 3 IV розділу вказується обсяг прийому за державним замовленням за певними галузями знань, у тому числі й 07 «Управління та адміністрування», розділи V, VI та VII також зазначають особливості прийому саме на дану освітню програму. В цілому Правила прийому на навчання достатньою мірою структуровані, викладені чітко та зрозуміло і не містять ознак дискримінації для потенційних вступників на навчання за даною освітньою програмою. На сайті кафедри «Публічне управління та адміністрування» є розділ «Абітурієнту», де також міститься інформація про правила прийому, але вона розміщена у вигляді постеру (<https://mo.udau.edu.ua/ua/abiturientu/pravila-prijomu.html>) про спеціальність, її переваги та можливості і не структурована саме в частині правил прийому. Разом з тим, у тому ж розділі є посилання на загальноуніверситетські правила прийому, на якому розміщена вся, потрібна для абітурієнта, інформація.

2. Правила прийому на навчання за освітньою програмою враховують особливості самої освітньої програми.

Факти, докази та їх аналіз:

Вся інформація, що стосується правил прийому на навчання, у тому числі й щодо вступу за даною освітньою програмою, розміщена на сайті ЗВО в розділі «Вступнику» (<https://www.udau.edu.ua/ua/future-students/>). Там міститься й інформація щодо програм вступних випробовувань. У розділі «Програми вступних випробовувань для здобуття ступеня вищої освіти "магістр"» розміщені програми вступних випробовувань, у тому числі й за даною освітньою програмою (<https://admission.udau.edu.ua/ua/dokumenti/programi-vstupnih-viprobuvan.html>). При вступі абітурієнт на конкурсній основі має скласти вступне фахове випробування та іспит з іноземної мови (ЄВІ). Якщо вступник немає бакалаврської освіти за фахом, він спочатку складає додаткове фахове випробування, а потім наступні два. У програмах додаткового фахового ([https://admission.udau.edu.ua/assets/files/2019/programi-m-pdf-2019/publ.-upravlinnya\(1\).pdf](https://admission.udau.edu.ua/assets/files/2019/programi-m-pdf-2019/publ.-upravlinnya(1).pdf)) та фахового вступного випробування (https://admission.udau.edu.ua/assets/files/2019/programi-m-pdf-2019/281_publichne-upravlinnya_magistr.pdf) чітко і зрозуміло описується процедура іспиту, міститься перелік питань, з яких буде формуватися вступне випробування, наводиться приклад тестових завдань та критерії оцінювання, а також список рекомендованої літератури. Програма додаткового вступного фахового випробування розроблена на базі програми підготовки бакалаврів зі спеціальності 281 «Публічне управління та адміністрування». Отже, правила прийому на навчання за освітньою програмою у цілому враховують особливості ОП.

3. Визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, зокрема під час академічної мобільності, що відповідають Конвенції про визнання кваліфікацій з вищої освіти в Європейському регіоні (Лісабон, 1997 р.), є доступними для всіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Факти, докази та їх аналіз:

В Уманському НУС створена система визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти. Зокрема правила визнання результатів навчання отриманих в інших ЗВО відображені у «Положенні про порядок визнання результатів навчання в інших ЗВО в Уманському НУС» (<https://www.udau.edu.ua/assets/files/legislation/polozhennya/2019/polozhennya-pro-viznannya-rezultativ.pdf>). У Положенні чітко і структуровано описано процедуру перезарахування кредитів, яка проводиться деканом факультету на підставі академічної довідки. У Положенні визначено порядок переведення оцінок з 4-бальної і 2-бальної шкал та шкали ЕСТ8 у 100-бальну шкалу для визначення середнього бала. У ЗВО є процедура поновлення відрахованих осіб, переведення студентів в межах Уманського НУС та з інших навчальних закладів, яка регламентується «Положенням про порядок переведення та поновлення студентів до Уманського НУС» (<https://www.udau.edu.ua/assets/files/legislation/2019/polozhennya-pro-perevedennya-ta-ponovlennya-studentiv.pdf>). У Положенні про академічну мобільність студентів Уманського НУС» (<https://www.udau.edu.ua/assets/files/legislation/polozhennya/2016/Polozhennya-pro-akademichnu-mobilnist-studentiv-Umanskogo-NUS.pdf>) чітко та зрозуміло описано організацію академічної мобільності студентів в ЗВО, прописані критерії та правила визнання та перезарахування результатів навчання студента у вищому навчальному закладі-партнері. Проведений аналіз документів та інтерв'ю зі студентами і викладачами, а також з представниками міжнародного відділу показав, що в Університеті створено всі потенційні умови для визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, проте досвід такого перезарахування на сьогодні ще відсутній.

4. Визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, які є доступними для всіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Факти, докази та їх аналіз:

В Уманському НУС створені умови для визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, які регламентуються відповідним положенням від 07.10.2019 р. (Положення про порядок визнання в Уманському національному університеті садівництва результатів навчання, отриманих у неформальній освіті <https://www.udau.edu.ua/assets/files/legislation/polozhennya/2019/polozhennya-pro-poryadok-viznannya-rezultativ-navchannya.pdf>). У даному Положенні чітко і структуровано прописані механізми визнання результатів навчання у неформальній освіті. Зазначено, що дана процедура можлива лише для обов'язкових дисциплін ОП, в обсязі не більше 10% від загального обсягу по конкретній ОП і лише для дисциплін, які починають викладатися з другого семестру. І хоча даний підкритерій не є значущим у критеріях оцінки освітнього процесу, його наявність підкреслює студентоцентричність даного Університету.

Загальний аналіз щодо Критерію 3

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 3:

Сильними сторонами оцінки освітньої діяльності Уманського НУС за даним Критерієм є: наявність структурованих, чітких і зрозумілих правил для вступу на навчання, які у тому числі враховують особливості освітньої програми. Всі документи, що регламентують дану діяльність доступні на офіційному сайті Університету у відповідному розділі. Інформація, що стосується безпосередньо даної освітньої програми, розміщена також на сторінці профільної кафедри, з посиланням на сайт Університету. Сприятливі умови для можливого переведення здобувачів із однієї ОП на іншу, створені умови для академічної мобільності та можливостей для неформальної освіти.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 3:

За Критерієм оцінки процедури вступу та визнання результатів навчання, університет має високу позитивну оцінку. Разом з тим на практиці процедура визнання результатів навчання в інших ЗВО науково-педагогічним складом сприймається з острахом, тому рекомендовано провести тренінг застосування створених можливостей на практиці на основі ознайомлення з кращими практиками визнання результатів навчання у інших ЗВО. Рекомендовано оновити Положення про академічну мобільність студентів Уманського НУС від 13.06.2013 р. у відповідності з Постановою КМУ від 12 серпня 2015 р. № 579 «Про затвердження Положення про порядок реалізації права на академічну мобільність».

Рівень відповідності Критерію 3:

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 3:

ОП має значний рівень узгодженості із якісними характеристиками за підкритеріями 3.1, 3.2, 3.4. При цьому має місце певне нерозуміння (настороженість) у НПС при прийнятті рішення про зарахування результатів навчання (підкритетій 3.3), що дещо знизило високий рівень показників за Критерієм 3. Враховуючи голістичний підхід в оцінюванні, релевантність фактів і їх контексту, а також різну вагомість окремих підкритеріїв, ОП та освітня діяльність за цією програмою загалом відповідають Критерію 3 з недоліками, що не є суттєвими.

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою

1. Форми та методи навчання і викладання сприяють досягненню заявлених у освітній програмі цілей та програмних результатів навчання, відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи.

Факти, докази та їх аналіз:

Форми навчання і викладання за ОП загалом сприяють заявленим у освітній програмі цілям та програмним РН. У межах ОП проводяться лекції, у тому числі і гостьові, практичні та семінарські заняття, консультації, виконання індивідуальних завдань, інтерактивні заняття та інше. Під час фокус-групи науково-педагогічні працівники наводили приклади активних методів навчання, які вони застосовують для забезпечення програмних РН у межах окремих ОК, наприклад, презентації з обговоренням, ділові ігри, моделювання уряду, вирішення ситуативних задач тощо. Здобувачі вищої освіти на зустрічі відзначили, що освітній процес відповідає їх інтересам та потребам, вони є активними учасниками у процесі навчання та викладання; можуть впливати на зміну викладача курсу, якщо пропонувані їм форми і методи викладання не відповідають інтересам студентів. У ЗВО започатковано практику моніторингу загального рівня задоволеності студентів освітнім процесом, згідно з результатами якого більшість здобувачів задоволені навчанням та ознайомлені з цілями та змістом освітньої програми. Під час фокус-групи здобувачі відзначили також, що вони обирають теми досліджень відповідно до власних наукових інтересів, отримуючи необхідну консультативну підтримку від наукових керівників. За освітньою програмою передбачені денна та заочна форми навчання, що не суперечить чинними нормам. Відтак, форми навчання і викладання в межах ОП загалом відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи.

2. Усім учасникам освітнього процесу своєчасно надається доступна і зрозуміла інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання у межах окремих освітніх компонентів (у формі силабуса або в інший подібний спосіб).

Факти, докази та їх аналіз:

У межах освітньої програми здобувачі отримують інформацію про освітній процес такими способами: усні інформування викладачами; система дистанційного навчання Moodle; методичні рекомендації до проведення практичних занять та виконання самостійної роботи. Інформація щодо цілей та очікуваних результатів навчання, а також критерії оцінювання повідомляються здобувачам викладачем на першому занятті з кожної дисципліни. Для отримання інформації про розклад занять та можливі зміни у ньому здобувачі користуються системою онлайн-розкладу. Навчально-методичне забезпечення дисциплін доступно для здобувачів у системі Moodle. Інформацію про вибіркові освітні компоненти здобувачі можуть отримати з каталогу елективних дисциплін на сайті ЗВО <https://www.udau.edu.ua/ua/for-students/katalog-elektivnix-vibirkovix-discziplin/>

3. Заклад вищої освіти забезпечує поєднання навчання і досліджень під час реалізації освітньої програми відповідно до рівня вищої освіти, спеціальності та цілей освітньої програми.

Факти, докази та їх аналіз:

ОП забезпечує поєднання навчання та досліджень відповідно до особливостей галузі публічного управління. При кафедрі публічного управління та адміністрування діє Науково-дослідна лабораторія «Ресурсний центр зі сталого місцевого розвитку», до діяльності якої залучені науково-педагогічні працівники та здобувачі вищої освіти. Здобувачі вищої освіти активно залучені до наукової діяльності, що підтверджується опублікованими тезами доповідей міжнародних та всеукраїнських конференцій та науковими статтями у співавторстві з науково-педагогічними працівниками у фахових та інших виданнях. Студенти мотивовані до участі у науковій роботі через можливість отримати додаткові бали для системи внутрішнього рейтингування студентів та за виконання індивідуальних завдань у межах окремих освітніх компонентів. Спеціально для здобувачів даної ОП створений та працює науковий гурток, засідання якого відбуваються щотижня у формі семінарів, круглих столів тощо із залученням практиків галузі, випускників або роботодавців. Здобувачі ОП, які працюють над випускними кваліфікаційними роботами, мають змогу презентувати проміжні результати досліджень на засіданні гуртка та отримати консультації. Фокус досліджень магістерських робіт відповідає актуальним потребам галузі, що підтверджують довідки впровадження результатів від органів місцевого самоврядування.

4. Педагогічні, науково-педагогічні, наукові працівники (далі – викладачі) оновлюють зміст освіти на основі наукових досягнень і сучасних практик у відповідній галузі.

Факти, докази та їх аналіз:

Оновлення змісту навчальних дисциплін здійснюється в межах ОП щороку відповідно до Положення про забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти в Уманському національному університеті садівництва (<https://www.udau.edu.ua/assets/files/legislation/polozhennya/2019/polozhennya-zyao.pdf>), згідно з яким підготовлене вперше та оновлене навчально-методичне забезпечення дисциплін щорічно розглядають та обговорюють до закінчення поточного навчального року на засіданні кафедри. Аналіз робочих програм навчальних дисциплін показав, що загалом більшість курсів оновлено на основі нових наукових доробків і сучасних практик у галузі, проте рекомендована література за окремими освітніми компонентами не виглядає сучасною та актуальною з точки зору науки та практики, зарубіжні джерела практично не рекомендовані до опрацювання.

5. Навчання, викладання та наукові дослідження пов'язані з інтернаціоналізацією діяльності закладу вищої освіти.

Факти, докази та їх аналіз:

Серед пріоритетів розвитку ЗВО – посилення міжнародної складової. ЗВО постійно сприяє та підтримує інтернаціоналізаційні прагнення науково-педагогічних працівників ОП, які беруть участь у закордонних стажуваннях та підвищеннях кваліфікації для нарощення педагогічного потенціалу та розбудови міжнародного партнерства. Отриманий закордонний досвід інтегрується в межах окремих освітніх компонентів. ЗВО має усталені міжнародні зв'язки з партнерами, що засвідчують угоди про академічне співробітництво, та планує розвивати існуючі та напрацьовувати нові партнерства, що зазначалося на фокус-групах з керівництвом та структурними підрозділами ЗВО.

Загальний аналіз щодо Критерію 4

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 4:

Використання методів гейміфікації в освітньому процесі. Інтегрований науково-дослідницький компонент в ОП, що передбачає спільну участь здобувачів, науково-педагогічних-працівників, органів місцевого самоврядування та інших практиків галузі. Систематичний науковий гурток для здобувачів ОП, що передбачає взаємодію із практиками та роботодавцями. Запровадження часткового викладання окремих навчальних дисциплін англійською мовою.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 4

Заявлені у додатку до відомостей про самооцінювання через матрицю методи навчання не повністю корелюють із тими, що представлені у робочих програмах дисциплін, та в освітній програмі відповідно. Рекомендовано оновити зміст і методи викладання навчальних дисциплін з урахуванням найновіших практик галузі з урахуванням освітніх потреб та очікуваних результатів навчання від здобувачів вищої освіти, особливо заочної форми, які є практиками галузі; переглянути списки рекомендованої літератури здобувачам вищої освіти в межах ОК у напрямі сучасних наукових статей та закордонних джерел. Посилити механізми інформування здобувачів вищої освіти щодо цілей, змісту та програмних РН, критеріїв оцінювання у межах окремих освітніх компонентів та систему моніторингу рівня задоволеності студентів методами викладання та змістом ОК. Використовувати наявні стейкхолдерські зв'язки для посилення проектної діяльності в освітньо-науковій сфері; сприяти підвищенню рівня поінформованості та розвитку навичок академічного персоналу в сфері грантрайтингу. Розробити Стратегію інтернаціоналізації ЗВО. Сприяти інтернаціоналізації освітньої програми: посилити міжнародну складову в змісті ОК за рахунок аналізу міжнародних досліджень, вирішення кейсів зарубіжного контексту тощо; сприяти формуванню міжкультурних компетентностей здобувачів у рамках вибіркового компонента\факультативів\гуртків; використовувати можливості віртуальної інтернаціоналізації (вебінари, онлайн-навчання тощо).

Рівень відповідності Критерію 4:

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 4:

Форми і методи навчання і викладання на ОП загалом сприяють досягненню заявлених у освітній програмі цілей та програмних РН, відповідати вимогам студентоцентрованого підходу принципам академічної свободи. Інформування здобувачів вищої освіти є вчасним і загалом зрозумілим. Навчальний і дослідницький процес за ОП поєднуються. ОП загалом відповідає Критерію 4 з недоліками, що не є суттєвими.

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність

1. Форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти є чіткими, зрозумілими, дозволяють встановити досягнення здобувачем вищої освіти результатів навчання для окремого освітнього компоненту та/або освітньої програми в цілому, а також оприлюднюються заздалегідь.

Факти, докази та їх аналіз:

Основними документами, які регулюють проведення контрольних заходів в УНУС є Положення про організацію освітнього процесу (<http://bit.ly/2Dqxd6>), Положення про академічну успішність (<http://bit.ly/2XZbgQT>) та Положення про порядок проведення моніторингу і контролю якості освіти (<http://bit.ly/2R88kQF>). Відповідно до них, контроль є модульно-поточним та підсумковим. З дисциплін, для яких підсумковий контроль передбачено у формі заліку, на поточно-модульний контроль виділяється 100 балів, тобто залік як окремий контрольний захід не проводиться. У той час проведення заліку передбачено навантаженням науково-педагогічних працівників, що відображено в їх індивідуальних планах роботи. Як показали фокус-групи, студенти завчасно поінформовані щодо форми підсумкового контролю, ознайомлені з кількістю поточно-модульних контрольних заходів, розподілом балів за них та можливими форматами таких заходів. Варто також зазначити, що форма підсумкового контролю вказана і в електронному розкладі (<http://mkr.udau.edu.ua/workPlan/speciality>). У робочих програмах дисциплін наявна таблиця «Розподіл балів при оцінюванні знань з навчальної дисципліни» загальна інформація щодо усіх методів контролю, передбачених програмою дисципліни. Проте робочі програми навчальних дисциплін не містять критеріїв оцінювання, конкретного формату підсумкового контролю (тест, відкриті питання, усна або письмова форма), що не дає чіткого уявлення про підсумковий контроль та є недоліком в контексті цього підкритерію.

2. Форми атестації здобувачів вищої освіти відповідають вимогам стандарту вищої освіти (за наявності).

Факти, докази та їх аналіз:

Стандарт вищої освіти за спеціальністю відсутній.

3. Визначено чіткі і зрозумілі правила проведення контрольних заходів, що є доступними для усіх учасників освітнього процесу, забезпечують об'єктивність екзаменаторів, зокрема включають процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів, визначають порядок оскарження результатів контрольних заходів і їх повторного проходження, та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Факти, докази та їх аналіз:

Відповідно до Положення про академічну успішність в УНУС (<http://bit.ly/2XZbgQT>) об'єктивність контрольних заходів забезпечується їхньою систематичністю, що полягає у проведенні поточного та підсумкового контролю. Положення не містить конкретних заходів та норм, які у поєднанні із систематичністю дозволили б повною мірою забезпечити об'єктивність екзаменаторів. Зі слів студентів, що брали участь у фокус-групах, більшість підсумкових контрольних заходів – усні, що робить таке оцінювання вразливим до суб'єктивної думки викладача. У ЗВО чітко не визначені норми, які охоплюють процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів. Норма, наведена у Відомостях про самооцінювання у відповідному полі (с. 18, про порядок оскарження) стосується процедур переведення та поновлення, а не оскарження процедури та результатів проведення контрольних заходів. Згадане вище Положення врегулює порядок повторного складання поточно-модульного та підсумкового контролю. Порядок повторного складання модульних контрольних робіт містить істотну суб'єктивну складову. Студенти, які взяли участь у фокус-групі, не мали досвіду повторного складання або оскарження процедури та результатів проведення контрольних заходів.

4. У закладі вищої освіти визначено чіткі та зрозумілі політика, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності, що послідовно дотримуються всіма учасниками освітнього процесу під час реалізації освітньої програми. Заклад вищої освіти популяризує академічну доброчесність (насамперед через імплементацію цієї політики у внутрішню культуру якості) та використовує відповідні технологічні рішення як інструменти протидії порушенням академічної доброчесності.

Факти, докази та їх аналіз:

У ЗВО розроблено ґрунтовну нормативну базу, що регулює питання академічної доброчесності: Положення про забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти в Уманському НУС (<http://bit.ly/33C28mt>), Кодекс академічної доброчесності Уманського НУС (<http://bit.ly/37ORNHb>), Положення про систему запобігання та виявлення академічного плагіату серед здобувачів вищої освіти в Уманському НУС (<http://bit.ly/33DAJkb>), які встановлюють вимоги щодо академічної доброчесності до всіх учасників освітнього процесу. Передбачено перевірку кваліфікаційних робіт здобувачів освіти на наявність плагіату за допомогою системи Unicheck. Фокус-групи та аналіз наданих прикладів кваліфікаційних робіт з висновками щодо рівня оригінальності підтвердили практику використання технічних інструментів перевірки на плагіат. За словами НПП і студентів, які взяли участь у фокус-групі, перевірка на плагіат поточних письмових робіт здобувачів проводиться НПП самостійно, роботи з виявленим плагіатом приймаються лише після приведення студентом тексту у відповідність до стандартів академічної доброчесності. У ході проведення фокус-груп зі студентами очної і заочної форми навчання, було встановлено, що усі поінформовані про вимоги щодо дотримання академічної доброчесності. Джерелами відповідної інформації є викладачі, наукові керівники, куратори. Дипломні роботи здобувачів вищої освіти оприлюднюються на сайті Відділу моніторингу якості освіти Уманського НУС (<https://mon.udau.edu.ua/ua/diplomi.html>).

Загальний аналіз щодо Критерію 5

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 5:

У нормативній базі, що регулює питання академічної доброчесності, містяться норми не тільки щодо здобувачів освіти, але і НПП. Університет сприяє розвитку культури академічної доброчесності усіх учасників освітнього процесу. Позитивною практикою є розміщення інформації щодо форми підсумкового контролю за освітньою компонентою на порталі електронного розкладу.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 5:

Оскільки в Університеті відсутні правила та норми, які забезпечують об'єктивність екзаменаторів, зокрема охоплюють процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів, визначають порядок оскарження результатів контрольних заходів, то рекомендовано розробити такі норми та внести їх до відповідних положень. До робочих програм освітніх компонентів (або згодом – до силабусів) внести інформацію щодо конкретної форми як підсумкового контрольного заходу (усний, письмовий, тест, відповідь на відкритті питання тощо), так і поточних контрольних заходів, що дозволить забезпечити чіткість та зрозумілість таких заходів. Керуючись принципом необхідності максимальної зрозумілості нормативних документів, рекомендовано оптимізувати Кодекс академічної доброчесності Уманського НУС. Запровадити форму підсумкового контролю «залік» як окремий контрольний захід, що дозволить посилити дотримання принципів систематичності та об'єктивності оцінювання. Популяризувати культуру академічної доброчесності в навчальній та позааудиторній роботі зі здобувачами вищої освіти.

Рівень відповідності Критерію 5:

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 5:

В Уманському НУС розроблено та запроваджено нормативну базу, що врегулює проведення контрольних заходів, оцінювання здобувачів вищої освіти та забезпечення академічної доброчесності. Усі документи є у вільному доступі, процедури та норми є однозначними, чіткими та зрозумілими. Студенти та НПП є ознайомленими з встановленими нормами та реалізують їх на практиці. Разом з тим, в Університеті відсутні правила та норми, які забезпечують об'єктивність екзаменаторів, зокрема охоплюють процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів, визначають порядок оскарження результатів контрольних заходів, що є недоліком. Таким чином, освітня програма та освітня діяльність за цією програмою загалом відповідають визначеному критерію з недоліками, що не є суттєвими.

Критерій 6. Людські ресурси

1. Академічна та/або професійна кваліфікація викладачів, задіяних до реалізації освітньої програми, забезпечує досягнення визначених відповідною програмою цілей та програмних результатів навчання.

Факти, докази та їх аналіз:

Аналіз кадрового складу у цілому засвідчив високий рівень науково-педагогічних працівників: майже 89% НПС має науковий ступінь та вчене звання, однак лише за спеціальністю економіки та сільського господарства. На кафедрі немає жодного викладача з відповідним до освітньої програми (галузі знань 28 «Публічне управління та адміністрування») фахом. Це вказує на певну невідповідність за «академічною кваліфікацією». Разом з тим, аналіз фахових публікацій НПП, методичної літератури, розробленої кафедрою, інтерв'ю з НПП та студентами, аналіз професійного профілю НПП (більшість викладачів мали досвід професійної управлінської діяльності) показали високий рівень «професійної кваліфікації» науково-педагогічних працівників, що забезпечують освітній процес за даною освітньою програмою. Однак варто зазначити, що тенденції суспільного розвитку в Україні, які формують вектор попиту на освітню програму «Публічне управління та адміністрування», вимагають розширення наукових та освітніх інтересів НПП чи залучення фахівців з певних сфер, як, наприклад, сфера охорони здоров'я. Адже досвід професійної діяльності викладацького складу даної освітньої програми у відповідній сфері відсутній. Хоча в частині регіонального сільськогосподарського аспекту публічного управління наявний НПП склад повністю підтверджує свою професійну кваліфікацію.

2. Процедури конкурсного добору викладачів є прозорими і дозволяють забезпечити необхідний рівень їхнього професіоналізму для успішної реалізації освітньої програми.

Факти, докази та їх аналіз:

Аналіз наданих ЗВО документів показав, що процедура проведення конкурсного відбору на заміщення вакантних посад науково-педагогічних працівників регулюється «Положення про порядок проведення конкурсного відбору на заміщення вакантних посад науково-педагогічних працівників Уманського національного університету садівництва» від 25.02.2019 р. (<https://www.udau.edu.ua/assets/files/legislation/polozhennya/2019/polozhennya-pro-poryadok-provedennya-onkursnogo-vidboru-na-zamishhennya-vakantniz-posad-npp.pdf>). В Положенні чітко і структуровано прописано порядок проведення конкурсного відбору, який відповідає Закону України «Про освіту», Закону України «Про вищу освіту» та Статуту Уманського національного університету садівництва. Зазначено чіткі підходи та етапи конкурсного добору викладачів. Аналіз нормативної бази та результати інтерв'ю з НПП та представниками відділу кадрів університету засвідчили, що процедури конкурсного добору викладачів у цілому є прозорими та дозволяють забезпечити необхідний рівень професіоналізму претендентів переважно за рахунок їх відповідності академічній кваліфікації за дисциплінами ОП.

3. Заклад вищої освіти залучає роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу.

Факти, докази та їх аналіз:

В університеті напрацьована хороша практика роботи з випускниками через дієву асоціацію випускників. Це дає змогу активно залучати їх до діяльності Університету, а оскільки більшість випускників – працює в даному регіоні, вони стають і працевлаштувачами для наступних випускників університету, надають бази для практик, залучаються в освітній процес (не лише як експерти освітніх програм, але й як керівники практик, гостьові лектори та інш.). Під час щорічних кампаній: зустрічі випускників та «Ярмарок професій» університет проводить опитування роботодавців щодо якості освітнього процесу. Аналіз звітів з практики, інтерв'ю з НПП та роботодавцями показали, що ЗВО активно залучає роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу. Зокрема за даною освітньою програмою, роботодавці брали активну участь в розробці самої освітньої програми, особливо в частині експертизи її щодо практикоорієнтованості та врахування регіонального та галузевого аспектів. На сьогодні вони також залучалися до щорічного перегляду змісту ОП. На зустрічі із експертною групою роботодавці повідомили про зацікавленість у даній освітній програмі і готовність залучення до освітнього процесу, керівництва практикою та кваліфікаційними роботами. Документальним підтвердженням залученості роботодавців до реалізації освітнього процесу є звіти з практики, анкети випускників (а вони досить часто і роботодавці), рецензії на кваліфікаційні роботи, перелік і презентація лекцій гостьових лекторів.

4. Заклад вищої освіти залучає до аудиторних занять професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців.

Факти, докази та їх аналіз:

Університет має потужні можливості, які активно використовує щодо залучення до освітнього процесу своїх випускників – нинішніх роботодавців, експертів галузі. Це підтверджується результатами опитування випускників, рецензіями на наукові роботи студентів, матеріалами гостьових лекцій та ін. До реалізації освітнього процесу за даною освітньою програмою також активно залучаються професіонали-практики, про це зазначалося при зустрічі експертів з роботодавцями, при аналізі документів, що регламентують освітній процес та інтерв'ю зі студентами. Аналіз діяльності наукового гуртка показав, що на засіданнях студенти-дипломники презентують результати своїх наукових досліджень, запрошуються менеджери й громадські діячі провідних компаній регіону. Зустрічі проводяться у формі семінарів, демонстраційних показів, круглих столів та дискусійних клубів. За останні роки студенти мали нагоду відвідати понад 10 успішних підприємств регіону (<https://mo.udau.edu.ua/ua/nauka-ta-innovacii/naukovi-gurtki.html>). Під час візиту експертної групи до ВЗО на кафедрі публічного управління та адміністрування відбулася лекція на тему змін та доповнень до Податкового кодексу України. Лекцію було проведено у рамках предмету «Державний бюджет» запрошеним лектором Ожогоною Наталією Сергіївною – заступником начальника Уманської ДПП Уманського управління ГУ ДПС у Черкаській області (<https://mo.udau.edu.ua/ua/novini/vidkrita-lekciya-na-kafedri-publichnogo-upravlinnya-ta-administruvannya.html>).

5. Заклад вищої освіти сприяє професійному розвитку викладачів через власні програми або у співпраці з іншими організаціями.

Факти, докази та їх аналіз:

В Університеті створено належні умови для сприяння професійному розвитку викладачів як через систему інституту підвищення кваліфікації, так і через стажування, конференції, тренінги тощо, що регламентується «Положенням про підвищення кваліфікації та стажування науково-педагогічних працівників Уманського НУС» (<https://www.udau.edu.ua/assets/files/docs/other/2017/Polozhennya-pro-pidvishhennya-kvalifikaciyi-ta-stazhuvannya-naukovo-pedagogichnih-pracivnikiv-Umanskogo-NUS.pdf>). Усі викладачі освітньої програми мають свідоцтва про підвищення кваліфікації. Більшість науково-педагогічних працівників пройшла підвищення кваліфікації згідно з планом як у вітчизняних ЗВО (Національний університет біоресурсів і природокористування України, Одеська національна академія харчових технологій та ін.), так і шляхом міжнародного стажування (Вища школа комунікації і управління, м. Познань, Польща, Празький економічний університет та ін.). На зустрічі із академічним персоналом було з'ясовано, що викладачі мають також і систему професійного розвитку через власні програми академічні програми, контакти, а підвищення кваліфікації також сприяло їх науковому співробітництву, що за результатами стажування були розроблені курси, які вони наразі викладають на даній освітній програмі. Аналіз ресурсів ЗВО та результати інтерв'ю з НПП та представниками Центру міжнародної освіти та співпраці показав, що університет створює умови та стимули для підвищення кваліфікації науково-педагогічних працівників.

6. Заклад вищої освіти стимулює розвиток викладацької майстерності.

Факти, докази та їх аналіз:

В Уманському національному університеті садівництва створені умови для стимулювання розвитку викладацької майстерності, яке регламентується Положенням про рейтингову систему оцінювання діяльності науково-педагогічних працівників (<https://www.udau.edu.ua/assets/files/legislation/polozhennya/2017/111.pdf>). Налагодженого процес матеріального стимулювання на рівні ЗВО за прозорими, об'єктивними та вимірюваними критеріями якості освітньої діяльності. Рейтингове оцінювання викладачів проводиться один раз на рік, результати якого на першому етапі обговорюються і затверджуються на рівні кафедр за всіма напрямками наукової та освітньої діяльності. Результати обговорюються на кафедральних семінарах, робляться висновки та надаються рекомендації. Результати рейтингового оцінювання використовуються для преміювання кращих НПП. Так, зокрема, при інтерв'ю з науково-педагогічними працівниками було з'ясовано, що всі викладачі, у кого є публікації в SCOPUS, в кінці року отримують премію. Розвиток викладацької майстерності стимулюється ЗВО також через оплату відряджень викладачів на навчально-методичні семінари та науково-практичні конференції, у тому числі міжнародні. У цілому в Університеті створена й ефективно працює система матеріального стимулювання викладацької майстерності.

Загальний аналіз щодо Критерію 6

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 6:

У ЗВО створена та розвивається наукова школа з публічного управління та адміністрування. Створено належні умови для підвищення кваліфікації та стажування НПП. Ефективно працює система рейтингового оцінювання викладачів та матеріального стимулювання викладацької майстерності. Процедури добору викладачів є прозорими та публічними. Широке залучення випускників університету та роботодавців до навчального процесі за ОП. Відповідність деяких представників таких роботодавців не лише професійній, але й академічній кваліфікації за науковими ступенями.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 6:

Усі викладачі програми не мають відповідності за «академічною кваліфікацією» - немає жодного викладача з науковим ступенем або базовою освітою з публічного управління та адміністрування. Рекомендовано покращити якісний склад НПП викладачами з відповідною академічною кваліфікацією. Відсутність практичного досвіду викладачів у нових напрямках освітньої тематики. Рекомендовано розширити коло наукових та освітніх інтересів НПП у напрям сучасних пріоритетних сфер суспільної діяльності, як, наприклад, сфера охорони здоров'я. Запропоновано залучення професіоналів-практиків та експертів у даних сферах суспільної діяльності до проведення аудиторних практичних занять на умовах трудових та інших відносин.

Рівень відповідності Критерію 6:

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 6:

ОП має значний рівень узгодженості із якісними характеристиками за підкритеріями 6.2, 6.3, 6.5. та 6.6. До того ж, враховуючи певну узгодженість за підкритеріями 6.1, голістичний підхід в оцінюванні, релевантність фактів і їх контексту, а також різну вагомість окремих підкритеріїв, ОП та освітня діяльність за цією програмою загалом відповідають Критерію 6 з недоліками (переважно лише критерій 6.1), що не є суттєвими.

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси

1. Фінансові та матеріально-технічні ресурси (бібліотека, інша інфраструктура, обладнання тощо), а також навчально-методичне забезпечення освітньої програми забезпечують досягнення визначених освітньою програмою цілей та програмних результатів навчання.

Факти, докази та їх аналіз:

Для провадження освітньої діяльності за програмою в Університеті наявні навчальні аудиторії, обладнані мультимедійними проекторами, комп'ютерні класи. За словами студентів, що брали участь у фокус-групах, у разі необхідності, студенти можуть додатково використовувати комп'ютерні класи після лекцій. У навчальному корпусі, в якому проходять заняття, наявна мережа вільного Wi-Fi доступу. ЗВО також має бібліотеку, до фондів якої входять видання, що передбачені робочими програмами курсів. У бібліотеці також є мережа вільного Wi-Fi доступу, проте відсутні комп'ютери, які здобувачі могли б використовувати, в разі відсутності власних. Відповідно, в Університеті немає доступу до наукових баз даних, що містять академічні тексти з відповідної галузі.

2. Заклад вищої освіти забезпечує безоплатний доступ викладачів і здобувачів вищої освіти до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів, необхідних для навчання, викладацької та/або наукової діяльності в межах освітньої програми.

Факти, докази та їх аналіз:

Доступ до усіх наявних ресурсів та інфраструктури є безоплатним для всіх учасників освітнього процесу.

3. Освітнє середовище є безпечним для життя та здоров'я здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою, та дозволяє задовольнити їхні потреби та інтереси.

Факти, докази та їх аналіз:

На території університетського кампусу розташовані навчальні корпуси, гуртожитки, велике футбольне поле, мале поле зі штучним покриттям та освітленням, спортивна зала, студентське кафе, їдальня. Компактне розміщення університетського комплексу зменшує небезпеку, пов'язану із зовнішніми факторами. В Університеті в приміщенні спортивних секцій працює медичний кабінет, проте в ході огляду було виявлено недостатність базових медичних препаратів та приладів. У цьому контексті Університет має домовленості про співпрацю з приватною медичною установою щодо роботи їхніх лікарів у медичному пункті та забезпечення його роботи. Окремо слід відмітити, що заплановано мати окремого лікаря для роботи зі студентами, що входять до спеціальної групи під час занять з фізичної культури. Гуртожиток, в якому проживають студенти освітньої програми, перебуває в належному стані, має ліфт та всю іншу необхідну інфраструктуру. За словами студентів та представників органів студентського самоврядування, адміністрація ЗВО відкрита до пропозицій щодо покращення кампусу загалом та гуртожитків зокрема. Також, з ініціативи студентів та/або адміністрації, навчально-дослідна соціологічна лабораторія при університеті проводить опитування студентів щодо окремих питань. В Університеті діє психологічна служба «Довіра», яка проводить діагностичні заходи щодо морально-психологічного стану студентів, а також здійснює індивідуальне консультування, в разі потреби та проводить групові тренінги згідно з розробленим планом.

4. Заклад вищої освіти забезпечує освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою.

Факти, докази та їх аналіз:

Освітня підтримка забезпечується на належному рівні: кожен викладач має консультаційні години, коли студент може отримати додаткову інформацію з навчальних питань. Здобувачі вищої освіти підтримують комунікацію з викладачами як особисто, так і за допомогою електронних засобів зв'язку. На сайті Університету є «Путівник для першокурсників», в якому розказано про правила поведінки в ЗВО, керівництво університету, шлях комунікації з ректором, повноваження деканів, надано телефони ключових структурних підрозділів та схему студмістечка. Інформаційна складова забезпечується за допомогою сайту ЗВО, сторінки у Facebook, системи дистанційного навчання Moodle, Порталу on-line розкладу Уманського НУС та аналогічних до нього мобільних додатків, електронної пошти та месенджерів. Консультативна та соціальна підтримка надається психологічною службою «Довіра», підготовчим відділенням (щодо можливостей працевлаштування, написання резюме), Центром міжнародної освіти та співпраці. У контексті консультативної підтримки варто також зазначити, що кафедра публічного управління та адміністрування має розгалужені зв'язки із роботодавцями (міська рада, РДА тощо), тож також здійснює консультування щодо місця проходження

практики та можливого працевлаштування. Щодо соціальної підтримки варто зазначити, що під час фокус-груп студенти зазначили про можливість отримання матеріальної допомоги від Університету та профспілкового комітету.

5. Заклад вищої освіти створює достатні умови для реалізації права на освіту особами з особливими освітніми потребами, що навчаються за освітньою програмою.

Факти, докази та їх аналіз:

На освітній програмі відсутні студенти з особливими освітніми потребами. У навчальному корпусі, у якому проходять заняття здобувачів за освітньою програмою, відсутні пандуси та інша інфраструктура, необхідна для людей з обмеженими фізичними можливостями. За словами студентів, поширеною загальною практикою для студенток з дітьми є перехід на заочну форму навчання.

6. Існує чітка і зрозуміла політика і процедури вирішення конфліктних ситуацій (зокрема пов'язаних з сексуальними домаганнями, дискримінацією та/або корупцією тощо), яка є доступною для усіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримується під час реалізації освітньої програми.

Факти, докази та їх аналіз:

У ЗВО прийняте Положення про попередження та протидію сексуальним домаганням та дискримінації в Уманському НУС (<http://bit.ly/2qdJeok>), яке встановлює правила та процедури щодо конфліктних ситуацій, пов'язаних із сексуальними домаганнями та дискримінацією. Положення є новим, отже інституціоналізація його норм перебуває у стані становлення. В Університеті затверджено Антикорупційну програму (<http://bit.ly/2Pfmpt1>), положення якої стосуються лише співробітників та НПП Університету. Процедури, які б вносили порядок дій студента в разі виявлення корупції та гарантували процедури захисту, відсутні. Разом з тим, у ЗВО діє Антикорупційна лінія, за якою можна звернутись до Уповноваженої особи з антикорупційної діяльності в Уманському НУС. За словами Уповноваженої, випадків звернення не було.

Загальний аналіз щодо Критерію 7

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 7:

У ЗВО діють спортивні секції та наявні відповідні спортивні майданчики, функціонує психологічна служба, що говорить про усвідомлення важливості здорового розвитку студентів адміністрацією Університету. Однозначною перевагою є можливість студентів впливати на розвиток кампусу та покращення умов через діалог студентського самоврядування та адміністрації. Іншим важливим позитивним аспектом є використання спеціалізованого онлайн-порталу з розкладом та іншою інформацією, пов'язаною з освітнім процесом, а також його аналогів – мобільних додатків.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 7:

Важливою умовою професійного розвитку студента є його можливість працювати з останніми академічними текстами з відповідної галузі, тож недоліком є відсутність доступу до баз наукових текстів, який рекомендовано забезпечити. Рекомендовано посилити зовнішню безпечність кампусу та компоненту медичного спрямування. Рекомендовано розробити та запровадити норми, що врегулюють процедуру звернення здобувачів вищої освіти щодо фактів корупції, зокрема забезпечать захист студентів-викривачів.

Рівень відповідності Критерію 7:

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 7:

Уманський НУС забезпечує здобувачів за освітньою програмою всіма базовими матеріальними ресурсами, необхідними для освітнього процесу, а також забезпечує необхідний рівень освітнього середовища, зокрема надає освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку. Університет використовує усі можливі ресурси для покращення освітнього середовища, його адаптації до потреб студентів. Разом з тим, наявні недоліки (відсутність доступу до наукових баз даних, відсутність антикорупційних норм, які враховують інтереси студентів) свідчать про неповну відповідність цьому критерію. Таким чином, освітня програма та освітня діяльність за цією програмою загалом відповідають визначеному критерію з недоліками, що не є суттєвими.

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми

1. Заклад вищої освіти послідовно дотримується визначених ним процедур розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми.

Факти, докази та їх аналіз:

Щодо нормативної бази у сфері внутрішнього забезпечення якості в ЗВО оновлено Положення про забезпечення якості освітньої діяльності іа якості вищої освіти в Уманському національному університеті садівництва (<https://www.udau.edu.ua/assets/files/legislation/polozhennya/2019/polozhennya-zyao.pdf>), , згідно з яким у ЗВО передбачено щорічний моніторинг та оновлення освітніх програм підготовки здобувачів вищої освіти. Діє Положення про порядок проведення моніторингу і контролю якості освіти в Уманському національному університеті садівництва (<https://www.udau.edu.ua/assets/files/legislation/polozhennya/Polozhennya-pro-poryadok-provedennya-monitoringu-i-kontrolyu-yakosti-osviti.pdf>). В Уманському НУС прийнято Положення про порядок розробки, затвердження та періодичного перегляду освітньої програми в Уманському НУС від 07.10.2019 (<https://www.udau.edu.ua/assets/files/legislation/polozhennya/2019/polozhennya-pro-osvitni-programi-11111.pdf>), отже ЗВО працює над інституалізацією відповідної політики. Освітня політика може щорічно оновлюватися в частині усіх компонентів, крім цілей і програмних РН, на підставі результатів оцінювання якості або за пропозиції гаранта та\або НПП, які її реалізують.

2. Здобувачі вищої освіти безпосередньо та через органи студентського самоврядування залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери. Позиція здобувачів вищої освіти береться до уваги під час перегляду освітньої програми.

Факти, докази та їх аналіз:

ЗВО ґрунтовно підходить до питання залучення здобувачів вищої освіти до процедур забезпечення якості освіти. Відділом моніторингу якості освіти в Уманському НУС спільно з психологічною службою та лабораторією соціологічних досліджень розроблено та узгоджено анкету для оцінювання здобувачами якості освітнього процесу в Уманському НУС. Форма для отримання зворотнього зв'язку від здобувачів (<https://mon.udau.edu.ua/ua/anketuvannya.html>) знаходиться на сайті ЗВО у відкритому доступі. За результатами отриманих відповідей відділом моніторингу якості освіти в Уманському НУС готується загальний звіт по ЗВО (<https://mon.udau.edu.ua/ua/novini/monitoring-ocinyuvannya-zdobuvachami-vishhoi-osviti-yakosti-provedennya-osvitnogo-procesu-v-umanskomu-nus.html>), який оприлюднюється на сайті. Звіт містить детальний аналіз отриманого фідбеку від здобувачів вищої освіти, висновки та рекомендації для завідувачів кафедр та науково-педагогічних працівників для удосконалення освітнього процесу із врахуванням пропозицій та зауважень здобувачів. Рада студентського самоврядування УНУС залучається до процесів внутрішнього забезпечення якості освіти шляхом участі у засіданнях Вчених рад, можливості усно внести свої пропозиції та обговорити освітні потреби на систематичних зустрічах із ректором та менеджментом ЗВО.

3. Роботодавці безпосередньо та/або через свої об'єднання залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери.

Факти, докази та їх аналіз:

У ЗВО налагоджено механізм взаємодії із роботодавцями з питань ВСЗЯ. Так систематично під час Ярмарків вакансій, де зосереджується максимально можлива кількість роботодавців-партнерів ЗВО, проводиться анкетування з метою вивчення думки роботодавців щодо якості освіти випускників Уманського НУС та дослідження їх готовності до співпраці з університетом з метою покращення якості освітнього процесу. Результати останнього проведеного моніторингу якості освіти випускників та готовність співпраці роботодавців з університетом оприлюднені на сайті ЗВО (<https://mon.udau.edu.ua/ua/novini/monitoring-yakosti-osviti-vipusknikiv-ta-gotovnist-spivpraci-robotodavciv-z-universitetom.html>). Відділом моніторингу якості освіти в Уманському НУС за результатами опитування роботодавців сформовані рекомендації для деканів факультетів та гарантів освітніх програм з метою покращення якості освітнього процесу. На фокус-групі роботодавці засвідчили постійне залучення до питань удосконалення та розвитку освітнього процесу шляхом консультивання, участі в освітньо-наукових заходах, рецензуванні магістерських робіт тощо.

4. Існує практика збирання, аналізу та врахування інформації щодо кар'єрного шляху випускників освітньої програми.

Факти, докази та їх аналіз:

ЗВО активно підтримує зв'язки з випускниками, орієнтуючись у їх кар'єрних траєкторіях. Значна частина випускників на сьогодні є потенційними роботодавцями та партнерами ЗВО в освітньо-науковій сфері. При ЗВО створена Асоціація випускників, що має статус громадської організації (<https://www.udau.edu.ua/ua/alumni/asocziacziya-vipusknikiv-ta-druziv-umanskogo-nus/>). За словами голови ГО «Асоціація випускників та друзів Уманського НУС», щорічно випускники запрошуються на зустрічі, залучаються до діяльності наукового гуртка, надають спонсорську підтримку ЗВО в частині оновлення аудиторних кімнат. Завдяки діяльності ГО «Асоціація випускників та друзів Уманського НУС» та онлайн-ресурсу «УНУС очима випускників» (<https://www.udau.edu.ua/ua/alumni/unus-ochima-vipusknikiv/>) ЗВО має можливість використати досвід випускників для удосконалення освітнього процесу. Лабораторією соціологічних досліджень проводяться дослідження кар'єрних шляхів випускників кожні 5 років на основі їх опитування, враховуючи питання якості окремих освітніх компонентів та освітнього процесу загалом.

5. Система забезпечення якості закладу вищої освіти забезпечує вчасне реагування на виявлені недоліки в освітній програмі та/або освітній діяльності з реалізації освітньої програми.

Факти, докази та їх аналіз:

Під час фокус-групи з представниками структурних підрозділів було з'ясовано, що звіти щодо моніторингу якості вищої освіти на думку здобувачів та роботодавців, підготовлені Відділом моніторингу якості освіти в Уманському НУС (п.п. 8.2., 8.3.) обговорювалися на зустрічах ректора та органів студентського самоврядування, на засіданнях навчально-методичних рад факультетів. На основі обговорення приймалися рішення щодо оновлення навчально-методичного забезпечення та планування подальшої діяльності на основі отриманих рекомендацій. ВСЗЯ ЗВО вчасно реагує на зміни та потреби в академічному

середовищі, так заплановано оновлення деяких положень університету (про підвищення кваліфікації, наприклад), перехід на електронний механізм запису на елективні курси здобувачами, можливість для науково-педагогічних працівників представляти інформацію про курс у вигляді силабусу або робочої програми на вибір.

6. Результати зовнішнього забезпечення якості вищої освіти (зокрема, зауваження та пропозиції, сформульовані під час попередніх акредитацій), беруться до уваги під час перегляду освітньої програми.

Факти, докази та їх аналіз:

Дана акредитаційна експертиза є первинною.

7. В академічній спільноті закладу вищої освіти сформована культура якості, яка сприяє постійному розвитку освітньої програми та освітньої діяльності за цією програмою.

Факти, докази та їх аналіз:

На підставі вивчення нормативної бази та спілкування з фокус-групами ЗВО можемо констатувати, що в ЗВО робить значні прогресивні кроки у напрямку розвитку культури якості освіти. Відповідно до Положення про забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти в Уманському національному університеті садівництва (<https://www.udau.edu.ua/assets/files/legislation/polozhennya/2019/polozhennya-zyao.pdf>) якість освіти для ЗВО є комплексним процесом, що передбачає спільну відповідальність керівників, структурних підрозділів та співробітників. Під якістю освітнього процесу в ЗВО розуміють забезпечення реалізації стратегії та місії ЗВО, системи рейтингування здобувачів та науково-педагогічних працівників, культуру академічної доброчесності, системи управління ЗВО, професійний розвиток кадрів, контроль за успішністю здобувачів тощо. Забезпечення якості у ЗВО здійснюється за участі усіх стейкхолдерів.

Загальний аналіз щодо Критерію 8

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 8:

Діяльність Асоціації випускників та наявність електронного ресурсу «УНУС очима випускників» для підтримки контактів та зворотнього зв'язку з випускниками. Підхід розвитку ЗВО щодо удосконалення культури якості вищої освіти та залучення у цей процес усіх зацікавлених сторін.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 8:

Позиція здобувачів вищої освіти щодо освітньої програми обмежується опитуванням за допомогою анкетного методу, відтак рекомендовано доповнити цей процес проведенням фокус-груп із залученням органів студентського самоврядування для отримання більш детальної інформації та пропозицій щодо покращення ОП; забезпечити періодичність таких опитувань. Рекомендовано налагодити систематичне щосеместрове опитування здобувачів вищої освіти щодо якості викладання за кожною ОП. Попри наявні ресурси, можливості і загальне розуміння траєкторії працевлаштування випускників, у ЗВО не налагоджені механізми збирання та аналізу інформації щодо кар'єрного шляху випускників освітньої програми, тому рекомендовано удосконалити відповідні механізми з метою врахування інформації щодо кар'єрного шляху випускників освітньої програми для її покращення. Рекомендовано інтегрувати дослідницький потенціал соціологічної лабораторії в загальну культуру якості вищої освіти в ЗВО.

Рівень відповідності Критерію 8:

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 8:

У ЗВО наявні процедури забезпечення якості. Здобувачі вищої освіти та роботодавці розглядаються у межах ОП як партнери у процесах забезпечення якості. У межах ОП враховується позиція випускників через опитування та діяльність Асоціації. У контексті ОП ВСЗЯ є загалом дієвою та має тенденцію до розвитку. ОП відповідає визначеному критерію з недоліками, що не є суттєвими.

Критерій 9. Прозорість та публічність

1. Визначені чіткі і зрозумілі правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, є доступними для них та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Факти, докази та їх аналіз:

Усі нормативні документи, що прийняті у ЗВО, розміщені на офіційному сайті Університету (<https://www.udau.edu.ua/ua/about/normativna-baza.html>). Для зручності вони класифіковані за характером відносин, які регулюють (наукова робота, навчальний процес тощо). Загалом правила та процедури є чіткими та зрозумілими, хоча деякі положення (наприклад, Положення про порядок проведення моніторингу і контролю якості освіти) потребують доопрацювання та оптимізації. Під час виїзної експертизи порушень щодо дотримання встановлених Університетом правил та процедур не виявлено.

2. Заклад вищої освіти не пізніше ніж за місяць до затвердження освітньої програми або змін до неї оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті відповідний проект з метою отримання зауважень та пропозиції заінтересованих сторін (стейкхолдерів).

Факти, докази та їх аналіз:

Проекти освітніх програм публікуються на сайті Відділу моніторингу якості освіти Уманського НУС (<https://mon.udau.edu.ua/ua/proekti-osvitnih-program.html>).

3. Заклад вищої освіти своєчасно оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті точну та достовірну інформацію про освітню програму (включаючи її цілі, очікувані результати навчання та компоненти) в обсязі, достатньому для інформування відповідних заінтересованих сторін (стейкхолдерів) та суспільства.

Факти, докази та їх аналіз:

На сайті ЗВО опубліковано інформацію щодо освітньої програми (<http://bit.ly/2Yad4Xd>). На сторінці зазначені: короткий опис програми, перелік компетентностей випускника, програмні результати навчання, професійні профілі випускників, академічні права випускників, форми атестації здобувачів освіти, доступні форми навчання, ПБ гаранта ОП. Натомість відсутні перелік, описи та робочі програми/силабуси освітніх компонентів.

Загальний аналіз щодо Критерію 9

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 9:

Нормативні документи, що регулюють права та обов'язки учасників освітнього процесу, класифіковані за характером відносин, які регулюють.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 9:

На сторінці освітньої програми відсутня інформація щодо освітніх компонентів, які до неї входять.

Рівень відповідності Критерію 9:

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 9:

Усі базові документи, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, є чіткими та зрозумілими, а також доступні для них на офіційному сайті Університету. Разом з тим на сторінці освітньої програми відсутня інформація щодо освітніх компонентів, які до неї входять. Таким чином, освітня програма та освітня діяльність за цією програмою загалом відповідають визначеному критерію з недоліками, що не є суттєвими.

Критерій 10. Навчання через дослідження

1. Зміст освітньо-наукової програми відповідає науковим інтересам аспірантів (ад'юнктів) і забезпечує їх повноцінну підготовку до дослідницької та викладацької діяльності у закладах вищої освіти за спеціальністю та/або галуззю.

Факти, докази та їх аналіз:

Место для вводу текста.

2. Наукова діяльність аспірантів (ад'юнктів) відповідає напрямові досліджень наукових керівників.

Факти, докази та їх аналіз:

Место для вводу текста.

3. Заклад вищої освіти організаційно та матеріально забезпечує в межах освітньо-наукової програми можливості для проведення і апробації результатів наукових досліджень відповідно до тематики аспірантів (ад'юнктів) (проведення регулярних конференцій, семінарів, колоквіумів, доступ до використання лабораторій, обладнання тощо).

Факти, докази та їх аналіз:

Место для вводу текста.

4. Заклад вищої освіти забезпечує можливості для долучення аспірантів (ад'юнктів) до міжнародної академічної спільноти за спеціальністю, зокрема через виступи на конференціях, публікації, участь у спільних дослідницьких проектах тощо.

Факти, докази та їх аналіз:

Место для вводу текста.

5. Існує практика участі наукових керівників аспірантів у дослідницьких проектах, результати яких регулярно публікуються та/або практично впроваджуються.

Факти, докази та їх аналіз:

Место для вводу текста.

6. Заклад вищої освіти забезпечує дотримання академічної доброчесності у науковій діяльності наукових керівників та аспірантів (ад'юнктів), зокрема вживає заходів для виключення можливості здійснення наукового керівництва особами, які вчинили порушення академічної доброчесності.

Факти, докази та їх аналіз:

Место для вводу текста.

Загальний аналіз щодо Критерію 10

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 10:

Место для вводу текста.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 10:

Место для вводу текста.

Рівень відповідності Критерію 10:

Выберите элемент.

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 10:

Место для ввода текста.

5. Інші спостереження

У цьому розділі експертна група може викласти інші спостереження та зауваження, пов'язані із освітньою програмою, освітньою діяльністю за цією програмою або процедурою проведення акредитації.

Место для ввода текста.

6. Підсумки

За результатами акредитаційної експертизи експертна група вважає, що освітня програма, що акредитується, відповідає Критеріям за наступними рівнями відповідності:

Критерій	Рівень відповідності
Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми	Рівень
Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми	Рівень В
Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання	Рівень В
Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою	Рівень В
Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність	Рівень В
Критерій 6. Людські ресурси	Рівень В
Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси	Рівень В
Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми	Рівень В
Критерій 9. Прозорість та публічність	Рівень В
Критерій 10. Навчання через дослідження	Рівень В

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації ОП, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми, **відсутні**.

До звіту додається:

- дорадчий висновок представника роботодавців
- окремі думки членів експертної групи
- програма відвідування ЗВО
- інші документи Место для вводу текста.

Шляхом підписання цього звіту ми стверджуємо, що провели акредитаційну експертизу у повній відповідності із Положенням про акредитацію освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти, та інших актів законодавства, а також здійснювали свої функції добросовісно, неупереджено і доброчесно.

Голова експертної групи (електронний підпис) (ПБ)

Члени експертної групи (електронні підписи) (ПБ)

(ПБ)